

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 22 grudnia 2005 r.

**w sprawie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o zawodach
pielęgniarki i położnej oraz ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 16 grudnia 2005 r. ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej oraz ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

1) w art. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

"1) w art. 1 uchyla się pkt 20;"

2) w art. 1 w pkt 2, art. 9 otrzymuje brzmienie:

"Art. 9. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 2 pkt 8, w zakresie art. 50a ust. 8, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2006 r."

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

Uzasadnienie

W dniu 21 grudnia br. został wydany przez Trybunał Konstytucyjny wyrok (sygn. akt K 45/05) dotyczący konstytucyjności art. 1 pkt 20 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej oraz ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. Nr 175, poz. 1461). Trybunał orzekł, że przepis ten jest niezgodny z art. 2 oraz art. 22 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Z dniem ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej zakwestionowany przepis utraci moc obowiązującą.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. ograniczyła wykonywanie praktyk pielęgniarek i położnych, zarówno co do formy, jak i wykonywanego miejsca, zakazując wykonywania wszystkich form praktyk, przewidzianych ustawą z dnia 5 lipca 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2001 r. Nr 57 poz. 602 z późn. zm.), na podstawie umowy cywilnoprawnej, a więc na innej podstawie prawnej niż stosunek pracy, w każdym zakładzie opieki zdrowotnej (nie tylko publicznym). Trybunał uznał, że swoboda działalności gospodarczej pielęgniarek i położnych, będąca dla tej grupy działalnością zawodową, stała się niemożliwa do realizowania w miejscu udzielania większości świadczeń zdrowotnych, a jedyną alternatywą dla pielęgniarek i położnych stało się zrezygnowanie z dotychczasowych form działalności i ponowne zatrudnienie na podstawie stosunku pracy. Trybunał uznał, że dokonana w lipcu br. nowelizacja nie została uzasadniona żadnym interesem ani wartościami, powoduje natomiast daleko posunięte komplikacje w działaniu zakładów opieki zdrowotnej, gdyż wymaga wypowiedzenia ważnie zawartych umów, zawierania nowych oraz dokonywania poważnych nakładów finansowych, zaś okres dostosowawczy do nowych uregulowań jest niewystarczający.

Senat w swojej działalności kieruje się zasadami wynikającymi z Konstytucji RP, a w szczególności zasadą legalizmu zawartą w art. 7 (organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa) oraz zasadą ostateczności i powszechnego obowiązywania orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego (art. 190 ust. 1). W związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego oraz wobec toczących się prac (trwające od 21 do 22 grudnia br. trzecie posiedzenie szóstej kadencji Senatu) nad nowelizacją ustawy z dnia 29 lipca br. należało podjąć stosowne działania ustawodawcze, uwzględniając powyższe orzeczenie. Fakt nieogłoszenia wyroku w dniu podejmowania przez Senat stanowiska w sprawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r., nie zwalnia Izby z konieczności przestrzegania postanowień Ustawy

Zasadniczej. Senat musi bowiem działać, będąc świadomym realizowanej przez siebie funkcji - strażnika racjonalnego ustawodawstwa, mieszczącego się w ramach Konstytucji i zobowiązań międzynarodowych oraz refleksji i rozwagi ustawodawczej.

Przyjęte poprawki do ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. przywracają brzmienie ustawy zgodnie z wersją zawartą w przedłożeniu rządowym (druk sejmowy nr 61). Brzmienie to pozwala zachować stan prawny obowiązujący przed przyjęciem ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. w zakresie dopuszczalności form i miejsca wykonywania praktyk pielęgniarek i położnych. Ustawowy zakaz będzie obejmował, jak dotychczas, wykonywanie praktyki jedynie w jednej z jej form, w publicznym zakładzie opieki zdrowotnej (tj. wykonywanie grupowej praktyki pielęgniarek, położnych na podstawie umowy cywilnoprawnej, w publicznym zakładzie opieki zdrowotnej).

Przyjęcie ustawy z dnia 16 grudnia br. oznaczałoby wprowadzenie do systemu prawnego od dnia 1 stycznia 2007 r. przepisu, który w istocie jest analogiczny do rozwiązania zakwestionowanego wyrokiem Trybunału, choć różni się od niego literalnym brzmieniem (wprowadza zakaz wykonywania wszystkich form praktyki przewidzianych ustawą z dnia 5 lipca 1996 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnej, w każdym zakładzie opieki zdrowotnej). Uregulowanie to naruszałoby bowiem art. 65 ust. 1 w zw. z art. 31 ust